UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ōrigenus Tōn Eis Tas Theias Graphas Exēgētikōn Apanta Ta Ellēnisti Heuriskomena

Cui idem præfixit Origeniana, Tripartitum opus, quo Origenis narratur vita, doctrina excutitur, scripta recensentur

Origenes

Rothomagi, 1668

III. ita ut existimasse eum Patres aliqui testificantur:

urn:nbn:de:hbz:466:1-25059

Visual Library

rea duo è libro 1, & 4. *περὶ ἀρχῶν* refert Iuſtinianus ad calcem Epiſtolæ ad Menam, quæ huc A
inſeruiſſe ſupervacuum non fuerit. Prior hic eſt: *ὥσπερ δὴ ποικιλωτάτου κόσμου τυγχάνοντος, καὶ
τοσαῦτα διάφορα λογικὰ περιέχοντος, τί ἄλλο χρὴ λέγειν αἴτιον γεγονέναι τοῦ ὑποστῆναι αὐτόν, ἢ τὸ ποι-
κίλον τῆς ἀποπτώσεως τῶν οὐχ ὁμοίως τῆς ἑνάδος ἀπορρεόντων; Ita cum ſumma diverſitate conſtet mundus,
totque diverſas contineat rationales naturas, quæ alia cauſſa dicenda eſt cur ſubſiſtat, quam varios deci-
dendi modos, eorum qui ab unitate ſimiliter non defluunt?* Alter ita ſe habet: *ἀνάγκη μὴ προϋφεστηκέναι
τυγχάνειν τὴν τῶν σωμάτων φύσιν, ἀλλ' ἐκ διαλειμμάτων ὑφίστασθαι διά τινα συμπτώματα γινόμενα περὶ
τὰ λογικά, δεόμενα σωμάτων· Neceſſe eſt non præextitiſſe corporum naturam, ſed per intervalla ſubſi-
ſtere propter aliquos caſus qui contingunt naturis ratione præditis, & quæ corporibus indigent.*

III. Itaque hoc etiam nomine non Iuſtiniani ſolum, ſed & aliorum convitia ſenſit Ori-
genes. *Quis Propheta*, inquit Theophilus Paſch. 1. *ſentire docuit* (Origenem) *propter ruinam* B
*& lapſus de cœlis animarum, Deum eſſe compulſum corpora fabricare? Quis juxta beatum Lucam, eo-
rum qui viderunt, & miniſtri fuerunt ſermonis Dei, huic tradidit ad docendum, negligentia & motu, &
fluxu de altioribus rationabilium creaturarum, provocatum Deum mundi hujus condere diverſitatem?*
Et poſtmodum: *Dicit enim propter peccata intelligibilium creaturarum mundum eſſe cœpiſſe.* Hiero-
nymus in Epiſt. ad Epheſ. 1. 4. non expreſſo Origenis nomine, ſententiam ipſius exponit:
Alius dicit, inquit, *ante viſibiles creaturas cœlum, terram, maria, & omnia quæ intra ea ſunt, fuiſſe
alias inviſibiles creaturas, in quibus & animas, quæ ob quaſdam cauſſas ſoli Deo notas dejectæ ſint deor-
ſum in vallem iſtam lacrymarum ············ Itaque priuſquam animæ, inquiunt, præcipitarentur in
mundum, & mundus ex animabus fieret, cum habitatricibus ſuis in infimum ipſe dejectus, elegit Paulum
Deus.* Quæ quamvis ex alterius opinione recitata ſint, his tamen conſenſiſſe Hieronymum C
contendit Rufinus Invect. 1. ſed calumniam à ſe removet Hieronymus libr. 1. Apolog. in
Rufin. cap. 6. Auguſtinus vero libr. 11. De Civit. Dei, cap. 23 Origenem nominatim ado-
ritur: *Animas dicunt, non quidem partes Dei, ſed factas à Deo peccaſſe a Conditore recedendo; & di-
verſis progreſſibus pro diverſitate peccatorum à cœlis uſque ad terras, diverſa corpora quaſi vincula me-
ruiſſe. Et hunc eſſe mundum, eamque cauſſam mundi fuiſſe faciendi, non ut conderentur bona, ſed ut
mala cohiberentur. Hinc Origenes jure culpatur, in libris enim quos appellat περὶ ἀρχῶν, ideſt, De prin-
cipijs, hoc ſenſit, hoc ſcripſit.* Atque hæc valide poſtmodum oppugnat. Oppugnat etiam cum
alibi, tum maxime libro contra Priſcillianiſtas, & Origeniſtas, cap. 8. cum ſcripſiſſet ad
eum Oroſius in Commonitorio, id eſſe Origeniſtis quibuſdam perſuaſum, *Mundum no-
viſsime ideo eſſe factum, ut in eo animæ purgarentur, quæ ante peccaverunt.* Iſidorus libr. 8. Origin. D
cap. 5. *Origeniani*, inquit, *animas in mundi principio dicunt peccaſſe, & pro diverſitate peccatorum de
cœlis uſque ad terras lapſas, diverſa corpora quaſi vincula meruiſſe, eaque cauſſa mundum factum fuiſſe.*
Quæ fere αὐτολεξεὶ repetit Honorius Auguſtodunenſis in libro De hæreſibus. Denique
S. Thomas adverſus eamdem opinionem libr. 2. contr. Gentil. cap. 44. acerrime de-
certat.

Quoniam autem ita cum antecedentibus conjuncta eſt, ut quæ ad tuendam Origenis
cauſſam ſupra attulimus, hic quoque valere poſſint, quid attinet plura conquirere; cum
præſertim Hieronymus, poſtquam cap. 1. Epiſt. 59. ad Avitum, quæcunque in 1. libr. *περὶ
ἀρχῶν* damnoſa ſunt, collegit, inter quæ frequens occurrit iſthæc quam tractamus opinio,
talia illum denuntiare dicat: *Hæc juxta noſtram ſententiam non ſint dogmata, ſed quæſita tantum,* E
atque projecta, ne penitus intractata viderentur?

IV. *Iam ſane quomodo diverſos motus rationabilium creaturarum, variaſque ſententias cauſſam
dediſſe diverſitatis mundo huic, ſermo ſuperioris diſputationis oſtendit, videndum ne forte ſimul cum ini-
tio exitus quoque huic mundo conveniat. Dubium enim non eſt quin finis ipſius in diverſitate multa ad-
huc & varietate reperiendus ſit; quæ utique varias in hujus mundi fine deprehenſa rurſus diverſitatum
alterius mundi poſt hunc futuri occaſiones præſtabit, quod ſcilicet hujus mundi finis initium ſit futuri.*
Verba ſunt Origenis libr. 2. *περὶ ἀρχῶν*, cap. 1. ſuperioris quæſiti cum iſthoc, quod hoc loco
nobis excutiendum propoſuimus, connexionem declarantis. *Poſſibile enim videtur*, inquit
libr. 2. *περὶ ἀρχῶν*, cap. 3. *ut rationabiles naturæ, à quibus numquam aufertur liberi facultas arbitrij,
poſſint iterum aliquibus motibus ſubjacere ············ Quos motus ſine dubio rurſum varietas corpo-* F
*rum & diverſitas perſequitur, ex qua mundus ſemper adornatur, nec umquam poterit mundus niſi va-
rietate ac diverſitate conſtare, quod effici nullo genere poſſit extra materiam corporalem.* Doctrinæ igi-
tur ſuæ cohærentiam ſervavit Origenes, & quod ex dogmatibus ſuis effici putavit, id ma-
nifeſta aſſertione decrevit: nam in ſequentibus, repudiatis nonnullis, qui mundo huic pa-
res uſquequaque mundos ac conſimiles in futuris ſæculis continenti ſucceſſione proditu-
ros affirmabant, quod libertati arbitrij officeret ejuſmodi ſententia; alios quidem, ſed
plane diverſos conditum iri ſtatuit; an autem dignitate ſuperiores, an inferiores, vel æqua-
les neſcire ſe fatetur. Addit præterea mundum hunc, qui & ipſe ſæculum dicitur, multo-
rum ſæculorum eſſe finem, ac multorum porro ſæculorum initium. Sed velut dubitan-
ter ait tandem poſt multorum ſæculorum creationem & interitum, aliquid ſæculis majus